

T4KF

SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

September 2022 • nr 27

Ordföranden har ordet - augusti 2022

T 4 kamrater!

Ordföranden Nils Olof Johansson

Sedan förra tidningen gavs ut har den säkerhetspolitiska världsordningen drastiskt förändrats.

Rysslands angrepp på Ukraina i februari har fått långtgående konsekvenser även för vårt land.

Ansökan om NATO medlemskap och betydligt höjda försvarsanslag har till stor del präglat den politiska dagordningen under våren. Nu får vi se när Sverige och Finland kan bli fullvärdiga medlemmar. 30 staters parla-

ment skall först godkänna ansökningarna - vilket kan dra ut på tiden. Vår strävan är att vi skall vara ett strå vassare än allmänheten vad gäller kunskaper om försvaret.

I denna tidning presenterar sig den nya chefen för Göta trängregemente och det återfinns ett reportage om övningen Våreld som genomfördes i maj månad. Här övades ca 4000 befäl och soldater. Samträning av brigad- och logistikfunktioner med större förband är nödvändigt för att utveckla chefer, soldater och funktioner.

Flera skribenter har lämnat bidrag till tidningen vilket är tacksamt och en förutsättning för en bra och läsvärd tidning.

Välkomna till höstens aktiviteter!

Nils Olof Johansson

September 2022 • nr 27

Ansvarig utgivare: Nils Olof Johansson

Redaktionsgrupp: Peter Alf, Nils Olof Johansson, Uno Nilsson och Olavi Olson

E-postadress: t4kf@outlook.com

Hemsida: www.t4-kamratforening.se Använd gärna kontaktformuläret på hemsidan

Kontakt: Ordförande Nils Olof Johansson, 0768-540865. Sekreterare Olavi Olson, 0704-308814

T4KF

SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Ny chef på Trängregementet

Presentation av Lisa Skoglund vid chefsöverlämning i dec 2021

Text: Lisa Skoglund

Bild: ?

Lisa Skoglund

Jag började min militära bana 1984 som värnpliktig PB-elev (plutonsbefälselev) på Norrlands Trängregemente T 3 i Sollefteå. Därefter har jag gått de på min tid militära skolorna och nu är jag här. Jag har varit allt från instruktör via plutonchef till kompanichef. Jag har inte blivit specialist inom någon funktion då jag arbetat inom sjukvård, ammunition, transport samt stab och tross. Som norrlands-trängare vet jag att vinterförmåga är viktigt att kunna – vi vet aldrig var vi som logistiker måste verka. I Sollefteå hade T 3 ett gott och tätt samarbete med I 21 vilket lett till att jag har en god förståelse för brigadsystemet.

1 juli 2000 var jag med om förbandsnedläggning då bägge regementena T3 och I21 i Sollefteå lades ned. En erfarenhet som jag inte trodde jag skulle få men med facit i hand är all erfarenhet bra att ha med sig. För mig innebar det en flytt, både privat och yrkesmässigt, till dåvarande S 1 (nuvarande LedR) i Enköping.

Efter chefsprogrammet började för mig ett nytt skede inom logistiken – den bakre logistiken. Jag blev chef för FörsA MÅL/4. NSE inom FMLOG. Det krävde ett utvecklat ledarskap från min sida då jag nu hade en brokigare skara medarbetare att leda: civila/militära, unga/gamla, män/kvinnor osv. Till sist kom även jag till befattningar på högre stab. Jag hann med en kort sejour på FMLOG Stab innan jag hamnade på HKV PROD LOG. Att få möjlighet att ansvara för Forsvarsmaktens logistik var spännande och utmanade men samtidigt otroligt lärorikt och roligt.

En gång arméofficer alltid arméofficer – sommaren 2018 kom jag ”hem” till armén igen. Denna gång på Armétaktiskt stab. Från Forsvarsmaktens logistik till armé-logistik – ett stort ansvar i bägge befattningarna men inom armén en mer konkret logistik. Arbetet i sig flöt på men tidigt kom den stora omorganiseringen som innebar att Taktiska staber bildades och flyttades ut från Stockholm. Arméstaben bildades och fick sin stabsplats i Enköping. För mig blev detta en vinst privat, åter tjänst på hemmaplan med 12 minuters cykling till jobbet.

En internationell insats i Afghanistan, FS 25, som chef NSE har jag gjort. Dessutom har jag gjort flera systemstödsresor till Afghanistan och Mali. Att få sin egen bild av platser och verksamhet där vi har soldater är en styrka i det stöd vi ska ge alla där ute.

Tiden går och nu har jag fått nya spännande utmaningar att hantera. Som Chef Göta trängregemente, C T 2, är cirklarna slutna – jag är inte bara åter armén utan också åter trängtrupperna. Logistiken är en avgörande faktor för att armén ska nå effekt. Det uppnår vi genom bra värnpliktsutbildning, bra utbildning av officerare och fortsatt utveckling av logistikens alla funktioner genom att se på reglementen, metoder o dyl. Jag ser också positivt på arméns tillväxt, även inom logistikförbanden, för att vi ska ha förmåga att lösa tilldelade uppgifter inom satt tid och över ytan. Det utökade samarbetet som T 2 har startat upp i FISE-samarbetet (Finland-Sverige) med finska armékommandot, FIN AR-COM, och dess G4 samt med det finska logistikkommandot, FIN LOG COM, och dess Logistikkola. Viktiga steg för även svensk logistikutveckling.

Försvarsmakten har mycket bra medarbetare! Jag ser att de är vår största tillgång och styrka för att genomföra det vi är satta att göra för svensk säkerhet. Jag uppmanar oss alla att ta hand om våra runt omkring oss för en dag kommer vi alla vara behövda.

Ja, detta är Lisa – en logistiker med lång och bred erfarenhet. Min devis är ”keep it short and simple” och använd sunt förnuft. Mina styrkor är att jag är strukturerad, drivande, pedagogisk och närvarande. Jag bor, och kommer fortsätta att bo, i vår villa i Enköping där jag har min man Ulf och mina två ungdomar Linda och Carl. På min fritid är jag gärna ute, allt från att vara i trädgården till att vara i skogen. Jag har inte gröna fingrar men ombytet mot kontoret på jobbet är min återhämtning. Att röra på sig tycker jag är viktigt både för kropp och knopp.

Jag ser med stort tillförsikt fram emot nya spännande utmaningar. Det är privilegierat att få vara förbandschef för ett förband som alltid är behövd. Lösningen för allt är att vi gör det tillsammans – vi är ett lag där ingen är starkare än dess svagaste länk!

Chefsöverlämning vid T2 13/12 2021.

Fr v Lisa Skoglund, Karls Engelbretksson och Per Nilsson.

Årets Vårelld har höjt tröskeln

Text: Anne-Lie Sjögren

Bild: Sara Ryrhagen och Robin Kruger/Försvarsmakten

Tillsammans har värnpliktiga, anställda soldater och officerare, inkallad plikt-personal och elever på Försvarsmaktens skolor övat. Från Skåne i söder till Karlsborg i norr.

– Alla är viktiga pusselbitar i arméns operativa förmåga. Vi har provat och höjt kunskap, vi har utvecklats tillsammans. Vi har kunnat öva förband i större skala och det bidrar till att öka stabiliteten och säkerheten, säger Stefan Pettersson som varit övningsledare för årets övning Vårelld.

I det rådande omvärldsläget är det extra viktigt att Försvarsmakten fortsätter genomföra den verksamhet som är planerad för att bidra till förmågan att försvara Sverige. Årets övning har varit en av de största Vårelld på många år där cirka 4 000 deltagare från 14 olika förband övat tillsammans för att bidra till arméns fortsatta utveckling.

Övningen inleddes med att tidigare värnpliktiga och reservofficerare anslöt för att påbörja repetitionsutbildnings. Dessa ingick sedan i förbanden som samlades i Skåne och Skillingaryd. Efter den inledande veckan förflyttades hela övningen upp till Skövde och Remmene, vilket gav värdefulla erfarenheter i att flytta stora förbandsmassor över stora ytor.

Brigaden – system av system till en enhet

Övningen övergick sedan i brigadskedet, vilket innebär att brigadchefen med sin stab leder alla olika delar. Alla de förmågor som förbanden bidrar med övas som en helhet.

– Brigadens förband bidrar med olika förmågor och det är genom samövning vi får ihop detta. Vi måste verka som en helhet med dessa förmågor för att utveckla brigadens fulla potential i striden, säger brigadchef Michael Carlén.

Färdiga krigsförband

Efter två veckor ska förbanden återhämta och påbörja vård av både sig själva och sin materiel. Det innebär också slutskedet för de värnpliktiga som om några veckor ska mucka och sedan övergår till att vara krigsplacerade i förbanden.

– Årets Våreld har gjort oss vassare! Förmågan att verka med våra bataljoner i brigadens ram har gett oss bättre förutsättningar att hantera försvaret av Sverige. Tillsammans tar vi stora steg både i sättet att öva och vår förmåga att leda förband, avslutar Stefan Pettersson.

Logistikförmåga ger uthållighet och framgång

Underhållstjänsten är brigadens hjärta. Utan drivmedel stannar fordonen, utan ammunition är det omöjligt att strida. Det krävs teknisk tjänst för att underhålla fordon och teknisk utrustning. Människor behöver mat, vatten och sjukvård. En mycket viktig del av logistikförmågan är att se till att rätt sak är på rätt plats i rätt tid. Transporterna måste ske effektivt och smart, och för det krävs god trafik- och transportledning.

– En bra logistiker behöver alltid ligga steget före och vara vass på att göra prognoser och antaganden. De behöver ha en god lägesbild över brigadens alla delar och förutse vad som behövs, var och när, för att striden ska vara framgångsrik. Logistiker måste vara väldigt duktiga på taktik, säger arméchef Karl Engelbrektsen.

Under arméns stora övning Våreld 22 övas brigadens logistikförmåga i större skala än på många år. Den ökade förmågan är en del av den tillväxt och förmågeökning som Försvarsmakten har fått i uppdrag av politiken att genomföra. I grunden handlar logistik - eller med ett annat ord: underhållstjänst - om samordning av tillgängliga resurser.

– Underhållstjänsten är en förutsättning för att brigaden ska kunna lösa sin uppgift, säger major Tony Bohman, bataljonsövningsledare under Sydfront 22.

Koll på resurserna. Effektiv transport av förnödenheter, såsom drivmedel, ammunition, mat och vatten, är en förutsättning för försvarsförmåga

Brigadens logistikresurser finns inbyggda i organisationen. I brigaden finns en brigadunderhållsbataljon, som stödjer de andra förbanden. Brigadunderhållsbataljonen utbildas av Göta trängregemente, T 2, i Skövde. Det ingående tekniska kompaniet utbildas av Försvarsmaktens Tekniska Skola i Halmstad. Det finns även stab- och trossplutoner inom varje kompani, samt trosskompanier.

– Ett effektivt sätt att orsaka stor skada hos fienden på är att förstöra fiendens logistik- och ledningsförmåga. Vi är alltså ett eftertraktat mål. Därför agerar vi på ett sätt som gör att vi är rörliga, sprider ut resurserna, och vidtar åtgärder för att undgå att bli upptäckta.

– Underhållstjänst ger uthållighet över tid, och måste fungera för att brigaden ska kunna verka, säger Tony Bohman.

I västerled

Text: Peter Alf

Bild: Olavi Olson

Den 24 maj var det dags för kamratföreningens dagsutflykt. 42 medlemmar, dvs 10% av medlemsantalet hade ställt upp. Ordföranden hade själv planlagt resan vars första anhalt var Tomarps kungsgård, omedelbart väster Klippan. När man svänger av mot slottet passerar man minnesstenen för kronprins Karl August som här, 28 maj 1810 föll av sin häst efter ett slaganfall och sedan avled. Tomarp är en dansk medeltidsborg vars äldsta delar går tillbaka till 1200-talet och som bl a tillhört de danska adelssläkterna Gjedde och Urne. Under 1500-talet ändrades slottet till ett renässanslott. 1669 blev Tomarp översteboställe för chefen för Norra skånska kavalleriregementet (senare Skånska husarregementet) och kom så att förbli i ca 200 år.

Öv C G Rehnsköld, chef för Norra Skånska kavalleri-regementet 1693 – 1698 träffar vi på i biblioteket på Tomarp.

Idag förvaltas kungsgården av Statens fastighetsverk och är ett historiskt besöksmål med konstgalleri och café där fika intogs. Sedan besöktes samlingarna som bl a omfattar en hel del föremål från Skånska dragonregementet som deponerades i samband med nedläggningen år 2000.

Nästa uppehåll blev restaurang Rosenberg i Åstorp där en alldeles utsökt lunch serverades.

Sista anhalten för dagen blev Beredskapsmuseet i Djuramåsa nära Viken. Platsen är ett tidigare kustartilleribatteri som på kort tid uppfördes efter den tyska invasionen av Danmark 1940. Själva stommen i museet utgörs av den tidigare anläggningen kompletterad av nyuppförda byggnader med diverse utställningar om beredskapstiden.

Vi hade turen att som guide få Johan Andréé, som tillsammans med hustrun Marie var de som startade museet.

Vi besökte en av pjäsplatserna med ammunitionsdurkar mm. Alla pjäserna har flicknamn efter flickvänner till några av manskapet som tjänstgjorde vid batteriet under beredskapsåren. Vi besökte Maja. Pjäserna är av 15,2 cm kaliber

Sista anhalten för dagen blev Beredskapsmuseet i Djuramåsa nära Viken.

och var ursprungligen avsedda för Nederländerna men blev beslagtagna av svenska staten i och med andra världskrigets utbrott. Pjäserna kunde skjuta 25 km vilket täckte området Kullen- Rydebäck och bit in i Själland.

Batteriet kom att få ett långt liv och lades ner först 1990. Under de 50 åren som batteriet fanns genomgick det ett antal moderniseringar och var vid tidpunkten för nedläggningen att anse som toppmodernt.

I en byggnad kunde också den mäktiga 21 cm M/42 pjäsen tillverkad av Skoda beses. Komplet vädde pjäsen 33 ton och måste transporteras på tre dragfordon.

Efter ytterligare en fika var det så dags att anträda återfärden efter en dag fylld med intryck och med fyllda magar.

I pjäsbunkern vid pjäsen Maja. Johan Andréé berättar.

En av T4:s stoltheter – Fältsjukhus 93

Text och bild: Uno Nilsson

Ja, så löd en rubrik på den utställning som fanns uppsatt på Hembygdsmuseet i Hässleholm hösten 2020 till våren 2022. Utställningen presenterade Hässleholm som garnisonsstad där T4 utgjorde en viktig del. Jag fick ansvar över informationen om Fältsjukhus 93 som ingår i T4:s utställning och blev även uppmanad att presentera mina egna erfarenheter och upplevelser från mitt arbete med fältsjukhuset.

OBS! Jag kommer att varva fakta med egna upplevelser från den tiden.

När jag fick en ny krigsplacering.

I början av 1980-talet höll försvarsmakten på att organisera och sätta upp nya moderna fältsjukhus. De tidigare etappsjukhusen skulle skrotas och vi var några officerare i landet som skulle få ingå i den nya ledningen för fältsjukhusen. Vi åkte på kurs tillsammans med läkare som var reservofficerare och som också skulle ingå i ledningen för ett fältsjukhus. Frågan om vem som skulle vara chef respektive ställföreträdare diskuterades flitigt. Eftersom sjukvårdsstyrelsen var huvudman så blev, till mångas förtret, läkaren chef och officeraren ställföreträdare, men inte för mig. Jag hade nämligen turen att få börja på mitt första sjukhus med läkaren Tom Brokopp. Det andra sjukhuset jag placerades vid och gjorde krigsförbandsövning var med läkaren Johan Uvehammer. Båda gångerna gick alldeles utmärkt och vi fann varandra och våra platser direkt.

FN-tjänst på Cypern

Efter att jag fått min krigsplacering på fältsjukhuset var jag inplanerad för sju månaders FN-tjänst på Cypern med ansvar för sjukvården inom bataljonen. Under tiden jag tjänstgjorde på Cypern skickade jag en förfrågan till Arméstaben om att få åka över och studietjänstgöra vid det svenska FN-sjukhuset i Naqoura i södra Libanon. Ansökan beviljades.

Libanon

Jag fick åka med SCACYP - det svenska herculesplanet, som med jämna intervaller levererade förnödenhet till de svenska FN-styrkorna både på Cypern och Libanon. Väl framme i Beirut blev jag utrustad med vapen och skyddsutrustning och transporterades direkt till det svenska FN-sjukhuset i Naqoura som låg vid gränsen till Israel. Jag blev mycket fint omhändertagen och ledningen där kände väl till mitt mål med studiebesöket. Jag skulle lära känna organisationen, se och följa verksamheten samt dra egna slutsatser om hur jag skulle kunna använda dessa kunskaper hemma i Sverige, i Hässleholm och på

Åhusfältet. Det blev några mycket givande dagar som skulle behöva en helt egen berättelse.

Hemma igen

T1 i Linköping hade med hjälp av universitetssjukhuset redan börjat med försöksutbildning av den nya organisationen vid fältsjukhuset. Detta var i början av 80-talet och T4 skulle senare starta upp utbildningen även i Hässleholm. Därför skulle några sjukvårdsofficerare med kursen A-104 (en sexmånaders kurs i sjukvårdstjänst med bl.a. praktik på sjukhus) i bagaget delta vid utbildningen i Linköping. Jag och Kn Björn Sjöstrand tillsammans med några andra specialister blev beordrade till T1 under en månads tid för att delta i deras övning. Vi gjorde många intressanta iakttagelser som vi sedan kunde använda i vår planering på hemmaplan.

Från försök till fastställd organisation

Försöket började i slutet av 70-talet med att Trelleborg AB tog fram uppblåsbara tält. Vi hade tälten på försök under ett antal år i vår Brigadförbandsplats. Därefter byggdes organisationen fältsjukhus som till slut blev Fältsjukhus 93. Även Gambro(fotnot) var en av de inblandade aktörerna i försöken. En fantastisk spännande resa.

Utbildning på materielen

Vi sjukvårdsofficerare fick grundlig utbildning på all den utrustning som ingick i fältsjukhuset. Det var TELUB (Teleunderhållsbolaget) i Växjö som ansvarade för detta. Syftet var att vi skulle kunna sätta ihop, kontrollera funktion samt provköra samtlig utrustning så att den gick att använda både i fredstid och i händelse av ofred.

Förrådsställning fältsjukhus

En av mina uppgifter blev att tillsammans med Fj Göte "Conrad" Bengtsson och hans personal förrådstillå all materiel i Havremagasinet. Materielen skulle komma löpande från leverantörerna och vi hade redan under tiden i Linköping skissat på hur vi skulle kunna placera detta i Havremagasinet. Det rörde sig om drygt 600 fullastade pallar. Resultatet blev att varje underavdelning fick sitt eget fack med all sin utrustning förutom tält med tillbehör som förvarades i källaren. Det innebar att när t.ex operationsavdelning 1 skulle hämta sin materiel behövde de hämta den på max två olika platser.

Inkallning av personal

Sjukhuskompaniet, som det hette, skulle bemannas. För detta krävdes 448 personer. Grundbemanningen gjordes ca två år före övningen skulle äga rum.

Både män och kvinnor, läkare och övrig sjukvårdspersonal, tekniker, kockar, elektriker, servicepersonal m.fl. skulle ingå i organisationen. Det var ett gediget arbete av både personalavdelning på regementet och av den kompaniledningen som skulle leda kompaniet. Vi i sjukhusledning gjorde dessutom en lista över i vilken ordning de olika befattningshavarna skulle kallas in. Det var viktigt att personalen kom i olika omgångar för att få en effektiv utbildning och övning.

Inkallelseperioder

Planeringsperioderna och inkallelseperioderna kallades för B00, B0, B1, B2, F1 och F2.

Under B00-veckan träffades kompaniledning och drog upp riktlinjerna för övningen. Under B0-veckan tillkom några av avdelningscheferna för att sedan ta emot underchefer veckan därpå. När B2-veckan startade kom gruppcheferna in för att ta emot övriga i vecka F1. Det var en lång kedja av olika utbildningsnivåer som krävdes för att rätt befattningshavare skulle få rätt utbildning. Under de senare F-veckorna övades förbandet för att kontrollera funktionen i sin helhet.

Ledningsorganisation

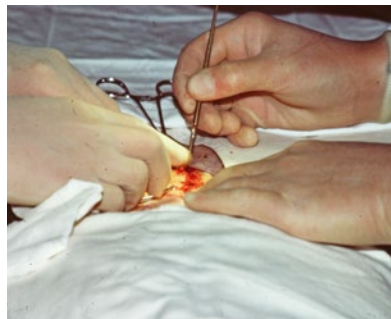
I chefsgruppen ingick en läkare, en sjukvårdsofficer och en reservofficer som ansvarade för bl.a. skydd och serviceorganisationen.

Underavdelningar

Kompaniet bestod i övrigt av Administration (15 pers), Mottagningsenhet med laboratorium (52 pers), Operationsenhet med steril och röntgen (95 pers), Intensivvårdsenhet (66 pers), Vårdenhet (102 pers) och en Serviceenhet (115 pers). I Serviceenheten ingick apotek, kok, vaktstyrka, vattengrupp, tvättgrupp, packgrupp, sjuktransport och ISB-styrka. Ca 50% av den totala personalstyrkan bestod av kvinnor, (72 sjuksköterskor och 113 undersköterskor).

Målsättning för Fältsjukhus 93

Fältsjukhus 93 skulle kunna upprättas i tält och ur kvalitativ synpunkt kunna jämföras med civila akutsjukhus när det gällde primärkirurgisk behandling. Fältsjukhus 93 skulle även kunna förstärka där civila resurser ej var tillräckliga. Fältsjukhus 93 skulle även kunna omgruppera till annan ort. Men då krävdes extra transportresurser.

Kapacitet vid Fältsjukhus 93

Fältsjukhus 93 skulle kunna

- verka i full omfattning inom 12 timmar efter ankomst till ny grupperingsplats
- ta emot 100 skadade/dygn
- operera cirka 55 patienter /dygn
- ge kvalificerad vård åt 200 patienter
- intensivvårdsbehandla 18 patienter varav 16 i ventilator
- transportera 70 patienter/omgång vid omlastningstransport

Fältsjukhus 93 var helt självförsörjande

Fältsjukhus 93 var en fantastisk enhet. Man tog vatten från Almaån, filtrerade och renade det i en vattenverkskärra som sedan pumpade ut varmt och kallt vatten till de olika avdelningarna. Sjukhuset försörjdes av tre stora elverk som var nergrävda så att ljudet från dieselmotorerna inte skulle störa omgivningen. Elektrikerna drog kablar till samtliga avdelningar och ansvarade för en säker eldrift dygnet runt. 20 stycken varmluftsaggregat levererade behaglig värme till tälten och som reserv fanns vedeldade kaminer. Apoteket försåg sjukhuset med både läkemedel och sjukvårdsmateriel för sju dygns behov, tvättgruppen tvättade ca 680 kg torr tvätt/dygn och kockarna tillagade 650 portioner mat/dag. Dusch och toalett ingick också i organisationen. Mekanikerna ansvarade för att samtliga 38 fordon var i gott skick och fältprästen och personalvårdsassistenten såg till att alla mådde bra och genomförde korum vid ett antal tillfällen.

Elverk 250 KVA

Tvättvagn

Kokgruppen i arbete

Du som läser detta kanske blir häpen när jag i slutet av artikeln påstår att alla dessa drygt 30 Fältsjukhus 93 nu är skrotade eller skänkta till andra länder. Det finns faktiskt inga Fältsjukhus 93 kvar i landet!

Ta emot 100 skadade/dygn och operera ca 55 patienter/dygn

Det krävdes en bra grundutbildning för att klara målsättningen för Fältsjukhus 93. Någon gång under sin militära grundutbildning fick flertalet av läkarna, tandläkarna och de manliga sjuksköterskorna sin krigskirurgiska utbildning vid Medicinalfackskolan/Försvarets sjukvårdshögskola i Solna där jag hade förmånen att tjänstgöra under drygt två år.

Instruktörer

För att kunna utbilda personal och öva detta fantastiska fältsjukhus krävdes kunniga instruktörer. T4:s egna vårdlärare Birgitta Jönsson och Anna Forss var alltid på plats. Jag tror att nästan samtliga befäl vid T4 vid något tillfälle var involverade som instruktörer, allt från sambandsofficerare till tekniker och kokinstruktörer. Jag är övertygad om att alla tyckte det var en upplevelse att få delta i denna typ av övning.

Den krigskirurgiska utbildningen vid fältsjukhuset leddes bl.a av de framlidna läkarna Hans Danielsson och Torsten Nilsson från Hässleholms sjukhus.

Utbildning med markörer och försöksdjur

En viktig del av utbildningen var att få en så realistisk övning som möjligt. Utöver värnpliktiga och civila skademarkörer användes även försöksdjur. För övning med försöksdjur krävdes särskilda tillstånd. Övningen övervakades med största noggrannhet från olika myndigheter och allt bokfördes enligt särskilda rutiner. Veterinär Thomas Göth ansvarade för detta med högsta precision och till sin hjälp hade han oftast sjuksköterskan Anita Danielsson. Ett riktigt radarpar under våra övningar.

Rekrytering av personal

Ju fler utbildningar vi bedrev desto fler civila personer i samhället ville bli inkallade. Det spreds sig mycket snabbt att denna utbildning var väl kvalificerad och dessutom trevlig. Sjukhusen runt om i landet såg mycket positivt på att deras personal blev inkallad till denna typ av militär övning. Det gynnade sjukhusen genom att få tillbaka sin personal med lite fältmässigt kvalificerad utbildning i bagaget.

Förläggning

Samtliga kvinnor i Fältsjukhus 93 fick sin första militära grundutbildning direkt när de ryckte in. Så fort de fått på sig uniformen fick de lära sig att marschera, ställa upp i grupp och hantera vapen. "Skyddsmask på!" fick kvinnorna tidigt höra när de skulle öva för att skydda sig mot stridsgas. Att gräva liggvärn, att besätta eldställning liksom att sätta upp förläggningstält var inte heller vanligt förekommande bland den kvinnliga personalen. Men med gemensamma krafter fixade de allt galant. En fråga som kom upp i början av processen var om kvinnorna skulle förläggas för sig och männen för sig, alltså i skilda tält. Vilken dum fråga! Beslutet blev naturligtvis att personalen skulle förläggas enligt de arbetslag de jobbade i. Personalen jobbade i skift om åtta

timmar. De var lediga och hade tid för vård av sig själva i åtta timmar och vila i åtta timmar. Ett arbetspass under fältmässiga förhållanden var väldigt tufft, så vilan var välbehövlig.

Vi testade även att omgruppera för att upprätta på ny grupperingsplats

När vi slutfört grundutbildningen på Åhusfältet var det dags att packa ner, lasta all materiel på fordonen, omgruppera till ny grupperingsplats ett antal mil längre bort för att där upprätta på nytt. Kravet var att verka i full omfattning inom 12 timmar, ta emot 100 skadade och utföra 55 operationer/dygn. Det var en riktig prövning av förbandet och det gick alldeles utmärkt.

Här övervakar Kn Björn Sjöstrand och polisen att fordonen håller avstånd och att lasten är säkrad.

Sammanfattning

Tiden vid Fältsjukhus 93 mycket spännande och lärorik. Jag fick tillsammans med duktiga instruktörer från alla tjänstegrenar vara med om att ta fram, utveckla och öva med världens modernaste mobila fältsjukhus. Många av de som tjänstgjorde under våra övningar sökte sig därefter till de missioner där Sverige fått i uppdrag att upprätta och bemanna Swedish Field Hospital.

Sverige deltog bl.a. i Saudiarabien 1991 och Somalia 1992-93. Jag kan inget annat än att beklaga att dessa kvalificerade fältsjukhus inte längre finns kvar. Jag bifogar några utdrag ur svenska dagstidningar på nästa sida.

Utdrag ur svenska dagstidningar.

- *Pandemin har satt fart i världen och även dragit in över Sverige och samtliga sjukhus är fulla av mycket svårt sjuka patienter. Världen och även Sverige skriker efter kvalificerad sjukvårdsmateriel. Sverige har dragit ner på antalet akutsjukhus från att ha varit 115 till antalet 1970 till att endast ha kvar 71st år 2020. Statsministern beordrar ÖB att ta fram utrustningen från försvarets Fältsjukhus. Svaret från ÖB blev helt förvånansvärt. Försvaret har rustat ner och ” Vi har inga Fältsjukhus kvar. Vi har skänkt all utrustning till bla länder i öst.*
- *Det som inträffade åren 1991-2002 var att Sverige tog freden för given i och med Sovjetunionens upplösning och Sverige inträdde i EU. Genom riksdagens försvarsbeslut 1992, 1996 och 2000 rustades både det militära och det civila försvaret ner. Hela 95% av arméns förband avvecklades – inklusive de 35 fältsjukhusen. Fältsjukhusen var en fantastisk resurs. Man investerade miljarder i dem. Men allt det slängde man på soptippen eller skänkte bort till andra länder – inget sparades, säger XX. Han är pensionerad professor i katastrofmedicin vid Linköpings universitet.*
- *1990 hade Sverige världens modernaste krigssjukvård. Den bestod av 50 sjukhus: 35 fältsjukhus i armén och 15 marina stridssjukhus. Varje fältsjukhus hade sex operationssalar och intensivvårdsavdelning med 18 respiratorer. Allt var nedpackat, mobilt och kunde snabbt installeras i uppblåsbara plasttält som bildade ett sjukhus med egen elförsörjning och värme.*
- *När de 35 svenska fältsjukhusen avvecklades gjorde man sig också av med dess 630 respiratorer – apparater som var oanvända och i toppskick: Hade dessa respiratorer fått ligga kvar i förråden hade de kunnat plockats fram nu för att rädda livet på covid-19-sjuka, menar XX.*

Gambro är ett globalt medicintekniskt företag som tillverkar produkter för dialysbehandling.

Gambro tillverkar framför allt produkter för njur- och leverdialys och andra leversjukdomar. Gambro grundades 1964 i Lund av Holger Crafoord och har omkring 8.000 anställda, produktionsanläggningar i nio länder och försäljning i fler än 100 länder.

Resan till Norge

Text: Olavi Olson

Bild: Uno Nilsson och Olavi Olson

Äntligen blev den av, kamratföreningens resa till Norge. Den här gången med rekordmånga deltagare vid samma tillfälle. Ett 60-tal deltagare klev på bussen på Magasinsgatan i Hässleholm en tidig augustimorgon. Fler anslöt vid stopp i Göteborgstrakten. ”Kagans buss” heter företaget vi åkte med i deras stora två-vånings buss. Registreringsskylten hade texten KIK (Kristianstads ishockeyklubb) men det var nog ingen på resan som tog oss för hockeyspelare.

Vår buss från ”Kagans buss” framförd av Roger Börjesson.

Dämpat sorl när alla hittat sin plats. Blir det ”förstärkt frukost” hörs det från bakre delen av bussen? Färden gick sedan raskt norrut längs E6 med första stopp för fika vid Björkänge. Nu hade vi piggnat till och samtalen i bussen kom igång. Det artade sig till att bli en varm dag.

Marstrand och Carlstens fästning blev första besöksmålet på resan. Efter en kort tur med färja klev vi iland på ön med fästningen. Det var ganska brant uppför och inne i fästningen.

Väg E6 norrut. Några tomma säten för påstigande i Göteborg.

Deltagarna är samlade vid Akershus, ett av många stopp under vår Norgeresa. Här krävdes vidvinkel för att få med alla.

Byte av färdstätt. Här är vi på färjan till Carlstens fästning.

Vi anade inte då att det skulle bli något av ett tema under resten av resan. Guiden på Carlstens hade mycket intressant att berätta. Vi fick bland annat berättelsen om Lasse-Maja och fick se cellen där han suttit och platsen där han drev ett kök. Att han tagit initiativet till båtresor för bättre ställda från Göteborg till fästningen för att ”mata fångarna” var en nyhet för många av oss.

Här berättar guiden om Lasse-Maja strax bredvid det kök han förestod

Det blev lunch för oss i fästningen innan det blev dags att vandra ner till färjan igen.

Lunch i Carlstens fästning

Nöjda och glada vid återsamlingen efter färjeturen

Vidare mot Norge. Väl ute på E6 gick det undan och vi kunde passera gränsen till Norge på Svinesundsbron. Vidare mot Drøbak. På smala gator kom vi fram till dagens andra färjetur och den korta överfarten till Oscarsborg. Här fanns hotellet där vi bodde första natten uppdelade på rum i Befälshotellet och Elevhotellet. Bra träning igen eftersom det var en duktig backe även på denna ö.

På väg upp till hotellet på Oscarsborg

Riktigt varm var det och dagen avslutades naturligtvis med gemensam middag på hotellet. Vacker solnedgång över Oslofjorden fick vi också uppleva.

Vid ingången till torpedbatteriet

På resans andra dag behövde vi inte åka långt till en början. Det blev en historisk vandring med bland annat besök vid torpedbatteriet som tillsammans med kanonbatteriet var aktivt vid sänkningen av den tyska kryssaren Blücher i inledningen av de tyska anfallet mot Norge den 9 april 1940. Det var kommandanten på "Oscarsborgs festning", Birger Eriksen, som gav order om beskjutningen av kryssaren. Det påminde oss om begreppen uppdragstaktik och att handla i chefens anda.

På vandring genom det imponerade fortet fick vi veta att det beskjutits i flera timmar av tyskt flyg under den 9 april. Kommandanten hade beordrat personal i skydd i berget och antalet skadade var få.

Här ute på Oslofjorden träffades den tyska kryssaren och flaggskeppet Blücher den 9 april 1940. Den sjönk strax därefter en liten bit längre in i fjorden t.v.

En av de två pjäser som bekämpade den inkommande tyska flottan den 9 april 1940

Det blev ju inte förstärkt frukost första dagen men nu fick vi i alla fall påminna oss tidigare bussresor. Det blev lunchbaguette i bussen på väg mot Oslo. Utmärkt sätt att spara tid. I Oslo började vi med att se det nya ”Den Norske opera & ballett”, en fantastisk byggnad i centrum. Det går att vandra uppför de slutande taken men just den här dagen var det avstängt på grund av ett arrangemang. Det gjorde nu kanske inte så mycket eftersom vi fått vårt lystmäte av uppförsbackar tidigare och några återstod.

En entusiastisk guide berättar om inredning som helt täcks av paneler i ek. Utmärkt för att få en bra akustik.

Uppdelade i tre grupper guidades vi genom entréhallen, salongen och utrymmet bakom scenen. Imponerande ytor och man berättade att nästan allting gjordes med egna resurser på plats. Kostymförrådet var särskilt imponerande med ett 40-tal anställda med olika specialiteter.

Stora scenen där det ryms 1400 åskådare. Vi fick prova platserna en bit upp i salongen. Lite svindelkänsla blev det för några av oss. Eftersom det inte fanns några repeterande eller personal kring scenen hördes ett par av oss prova akustiken.

Sedan fortsatte vi med temat fästningar och besökte Akershus fästning centralt i Oslo. Jodå, här fanns också rejäla backar att vandra uppför. Vi fick se minnesplatsen för stupade efter andra världskriget. För var och en finns en minnesplatta monterad i en ställning.

FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS LÖVÉN 19.11.1904 - 02.01.1945	FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945
FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945	FRINGS LÖVÉN 19.11.1904 - 02.01.1945	FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945
FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945	FRINGS LÖVÉN 19.11.1904 - 02.01.1945	FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945
FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945	FRINGS LÖVÉN 19.11.1904 - 02.01.1945	FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945
FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945	FRINGS LÖVÉN 19.11.1904 - 02.01.1945	FRINGS KOPPARBÄCK 17.05.1904 - 02.01.1945	FRINGS MÉNDEL 02.01.1907 - 12.04.1945

▲ Minnesplatsen för stupade efter Andra världskriget

◀ Namn på minnestavlan

Akershus. Utsikt mot Oslofjorden.

Avslutning på dagen med gemensam middag vid Holmenkollen, känt för den sportintresserade. "Gå på tur" räckte dock inte tiden till. Nu hade regnet och åskan nått Oslo men vi kunde trots det se lite av utsikten mot staden.

På vägen ner fick vi också se lite av hoppbacken underifrån. Något annorlunda än att se den på TV tyckte flera.

Tredje dagen blev inte mindre händelserik. Stora museidagen under vår resa.

13 våningar. De flesta med olika utställningar

Hoppbacken i Holmenkollen. Övre delen.

Vi började dagen med ett besök på Munch-museet.

Edvard Munch är ju känd för målningen "Skrik" men det fanns mycket mer av konstnären att se.

På eftermiddagen blev det "Fram-museet" där vi fick berättat om de norska polarexpeditionerna till Nord- och Sydpolen och andra forskningsresor. Mycket visades kring fartyget "Fram" som var avgörande för expeditionernas framgång.

Fram-museet i Oslo. Två från vänster är ledaren Roald Amundsen.

En av flera goda måltider under resan. Här äter vi lunch i skuggan av "Fram". Ett glas vin till lunch överraskade.

Dagen i Oslo avslutades med en stadsrundtur i buss. Vi fick bland annat se den plats där Edvard Munch hämtade bakgrunden till målningen "Skrik" (Skriet på svenska)

Här beundrar vi utsikten i "Skrik-kurvan".

Vår utmärkte guide klargjorde vad som egentligen skedde och gav oss fakta om belägringskonsten.

Fjärde och sista dagen på resan bar det av hemåt mot Sverige. Före gränsen hann vi i alla fall med en ny fästning, Fredriksstens fästning, strax utanför Halden. Här passade Peter Alfs fråga "vad gjorde Karl XII när han skulle roa sig?" in i sitt historiska perspektiv.

*Inte en dag utan lite klättring.
Här är vi på väg upp mot
Fredriksstens fästning.*

*Här får vi veta mer om Fredrikstens fästning och Karl XII
försök att inta den. Nedanför oss staden Halden och Ide-
fjorden. Sverige skimtar vid horisonten.*

Beräkningar från 2018 visar att Karl XII sannolikt träffades av eld från en kanon i bastionen strax intill. Flera soldater träffades också. Lite otur således att kungen stack upp huvudet ur skyttegravan vid fel tidpunkt.

Återfärden mot Hässleholm innehöll lunch i Tanum och fikapaus senare. Vid lunchuppehållet passade vi på att ge resans organisatör Arne ett litet tack för sin insats. En rejäl applåd blev det också till Roger Börjesson "Kagan" på Kagans buss. Resan har varit mycket lyckad och uppskattad. På stående fot lovade Arne att organisera också kommande års resa! Det ser vi fram emot.

HJÄLP TILL UKRAINA

Alla Sveriges militära kamratföreningar har uppmanats att skänka pengar eller starta insamlingar för krigets offer i Ukraina.

Vi i T4 kamratförening vill göra detta genom Röda Korset i Hässleholm.

*Så här skriver våra kamrater där till oss:
Hässleholmskretsens insamling till Ukraina har hittills varit mycket framgångsrik. Våra generösa givare och Second Hand-kunder har gjort att vi t o m juli månad har samlat in 583 000 kr som skickats in till Röda Korset. Allteftersom tiden går och kriget fortsätter finns det dock en betydande risk att givmildheten avtar om vi inte kan hålla intresset hos allmänheten vid liv. Nu har även du som medlem i T4 Kamratförening möjlighet att skänka pengar till Ukraina via Röda Korset i Hässleholm.*

*Med vänliga hälsningar!
Ulf Råvik, ordförande
Uno Nilsson, vice ordförande
Rolf Evertsson, kassör*

Hjälp Röda Korset att hjälpa Ukraina genom att skänka 125 SEK

Svenska Röda Korset
Hässleholmskretsen

Swish-nummer: 1231464684
BG: 5395-1232

Tiden som DCLO

Fortsättning från föregående T4 KF

Text och bilder: Ulf Råvik

Ulf Råvik

få rätsida på det och jag var ”på” redan som CMTO. MOVCON hade några hundratusen dollar till förfogande för att bli hämta förnödenheter i Haifas hamn. Siffrorna som gavs oss var uppåt väggarna, vilket vi visade.

Jag var på god fot med några av de civilanställda och fick som DCLO ekonomilistor utan att be om dem. Vid en gemensam lägesuppföljning kunde jag

När mitt år som CMTO gick ut, var arbetsmarknaden i Sverige inte vidare bra och jag hade inget jobb att återgå till. Så kom det sig att jag fick befattningen DCLO på sex månader. Som alla vet är det ställföreträdaren som får göra grovjobbet. Så även här. UNIFIL hade en årsbudget på ca 150 miljoner dollar. Ca 100 av dessa avsåg logistik. Att leda planering och budgetering ankom således på mig, liksom uppföljning av ekonomin. Att besluta om användning av pengarna låg inte på oss militärer, eftersom vi inte var anställda av FN och inte kunde ställas till svars. Det ålåg den civila organisationen. Det retade inte minst fransmännen! Uppföljningen var inte helt enkel då Chief Finance gav oss ett underlag att analysera, men på dagen för gemensamma kommentarer hade andra siffror - man hade tagit med vad som hänt efter utskicket till oss. Vi lyckades

då visa att UNIFIL hade ytterligare 2,5 miljoner dollar att använda. Hoppsan! Varför? Jo, mandatet var på sex månader och inköpsavdelningen bad oss på LOG att lämna in inköpsanmodan för hela det budgeterade sexmånadersbeloppet. När sex månader gått, fick vi förnya inköpsanmodan på samma sätt. Sedan ”glömde” man att likvidera de utestående inköpsanmodan från första perioden! Varför glömde inom citationstecken? Jo, det framkom att UNIFIL under flera år lämnat 5 miljoner outnyttjade resurser åter till HQ New York - trots att budgeten bantats varje år. Högste civile chefen, en islänning, gillade inte direkt colonel Ravik! Men när denne Ravik efterlämnade en instruktion för överlämning mellan avgående och pågående befattningshavare inom LOG, medgav han faktiskt att ”den som skrivit detta vet vad det handlar om”. Dessemellan hann han med att ge mig en uppsträckning.

Ibland hettade det till i området. Som när israelerna tröttnade på hisbollah och öste in med artilleri och följde upp med stridsvagnar och pbv. Nepaleserna och fijjerna fick ta stöten. Man gjorde vad man kunde och blockerade vägen med våra pbv (motsv). Israelerna gick med bulldoser i täten för att knuffa undan dem. Vår strichief, irländsk övlt, gick på upplats mitt i smeten.

När HQ bad om lägesrapport kom svaret: ”Vi är under korseld och utanför pågår knytnävskamp. Wait one”. Knytnävskampen bestod i att en fijjian hoppat upp på bulldosern och försökte sno åt sig startnyckeln. Facit: en nepales dog och en fijjian skadades och israelerna fortsatte.

När incidenter inträffade följdes de upp med en undersökning av vår MP. Med deras rapport som underlag genomfördes sedan ett Board Of Inquiry, med syftet att förhindra framtida ev misstag.

Ett sådant fall föll på min lott. En irländsk patrull hade i mörker hamnat i bakhåll, varvid två dog.

Att rädsla kan ställa till det vet allt befäl – i den här situationen strök även en av de överfallande med för egen eld. Vår undersökning konstaterade att FN-patrullen inte följt gängse regler – man hade gått ut i mörker utan att belysa sin FN-flagga. Vi kunde även konstatera missuppfattningar i kommunikationen mellan patrullen och irländska bataljonen. Det fanns saker för framtida efterrettelse.

I detta BOI ingick bl a en mycket duktig mj från Ghana. Ställföreträdande Force Comander var då en brigadör från Ghana. Vid en svettig medaljparad – han svettades mer än jag! -uppmärksammade jag honom på detta och tyckte att denne major borde man ta tillvara. Svar: fel familj.

Det kunde blivit flera BOI, t ex när en norrman gjorde patron ur i baracken och skickade en kula genom väggen in till sin finske granne.

Fritid i HQ

Alla enheter inom HQ hade en mäss och man umgicks på alla. Musik och dans m.m. På svenska dansbanan hördes en kvinnlig kommentar: ska du bju på kaffe? Du har ju termos i fickan!

Norrmännen hade som tradition att vid varje rotation bjuda till fest och adoptera några av oss andra. Vår irländske strichef fick under några dagar därefter erfara vad Linjeaquavit är.

På the international mess (kan tolkas efter behag) roade vi oss med bridge. Både nybörjare – vi ordnade kurser - och erfarna var välkomna. Två norska kaptener var mycket skickliga, men gick ofta bet då de bjöd för hårt. Bra motspel är ett vinnande koncept!

En annan tradition bjöd att vi avdelningschefer tackade avgående CLO med en middag. Varande fransman, bjöd denne sedan in oss till sin barack, tog fram en grön butelj utan etikett, men med spår av halm och slog upp några droppar. Denna butelj hade hans farfar grävt ner i trädgården under VK I och hans far hade gjort detsamma under VK II. Gissa om vi drack under andakt!

På gatan utanför HQ fanns en del restauranger. Bl a en där dottern - mycket vacker – var på jakt efter vår svenske kapten i MOVCON. Denne visste att om han inlåter sig med lokalbefolkningen anses han vara ett osäkert kort, om det hettar till. Han visste också att om ett förhållande uppstod, skulle jag skicka hem honom. Två månader efter min hemkomst till Sverige fick jag bröllopskort – damen hade håvat in en fransk löjtnant! Hon – Fadja – var inte unik. Många av kvinnorna i Naqoura önskade hitta någon för att komma bort. Några norrmän blev ”infångade”.

På en av dessa restauranger firade Christer Röing och jag min 50-årsdag. Oxfilé och champagne.

Restaurangen drevs av ett lärarpär. Deras lärarlön – en påse cash - räckte inte långt, alltså drev de även restaurang.

Till golfbanan i Cesarea var det väl långt. Det fick räcka med ett besök. Istället blev det att prova på tennis på banorna i campen. I 37 graders värme och sol, sprang vi inte så häftigt efter bollarna, men med mycket vattenintag funkade det. Efter hemkomst hade jag mycket nöje av denna nya förmåga.

Hemkomst ja. Allt ovan var nära att inte bli av. Vid ankomsten -91 ordnade jag direkt så att fru Lena och dotter Pernilla kunde komma ner till jul. Då kom besked från Stockholm: en av er tre – en kursare, min företrädare som CMTO eller jag – skulle åka till Bosnien för att förbereda FN-insats! Företrädaren tog det. Tack.

Min företrädare som DCLO, Rolf Kaméus, blev även min efterträdare. Den som planerats blev tvungen att återvända hem pga sjukdom i familjen, alltså kom Rolf. Han blev min räddare i nöden skulle det visa sig. Ca 14 dagar innan jag skulle återvända hem drabbades jag av febertoppar till och från. Till slut kontaktade jag svenske läkaren. Då hade jag nära 41 graders feber. Med en vecka kvar blev jag inlagd hos polackerna som sa: lunginflammation - du får stanna här 14 dagar. NEJ TACK! Jag ska hem. Och så blev det. Vännen Rolf fixade all min utrustning och utcheckning, så jag kom iväg. Vid svävaren i Malmö mötte Lena och Pernilla en man som såg ut som om han var helpackad! Så var icke fallet.

Hemma i trädgården väntade många välkomnande vänner och det blev fest, men med ett något handicapat festföremål.

Infektionskliniken i Kristianstad kunde efter tio dagar inte reda ut vad som drabbat mig, men uteslöt lunginflammation.

PS Kan meddela att gubben mår bra DS

Ur arkivet

Text: Peter Alf och Olavi Olson

Bild: Ur T4 arkiv

Skånska trängkåren var liksom flera andra förband i Sverige egen församling fram till 1927 då den upphörde. Då och då har släktforskare nytta av kunskapen när de letar efter anfäder som tjänstgjort på T 4 i 1900-talets början, Tjänstemeddelande för Lantförsvaret 30/3 1927.

1927
Mars 30

A
N:r 16

TJÄNSTEMEDDELANDEN RÖRANDE LANTFÖRSVARET (T. L.)

UTGIVNA GENOM LANTFÖRSVARETS KOMMANDOEXPEDITION

Från Försvarsdepartementets kansli.

K.br. Mars 11. Angående upphörande av vissa militära kyrkoförsamlingar m. m.

I skrivelse den 27 augusti 1926 har arméförvaltningens civila departement hemställt, bland annat, om utfärdande av föreskrift rörande upphörande av samtliga icke territoriella militära kyrkoförsamlingar.

Häröver hava utlåtanden avgivits av statistiska centralbyrån, samtliga domkapitel, Stockholms stads konsistorium och hovkonsistorium.

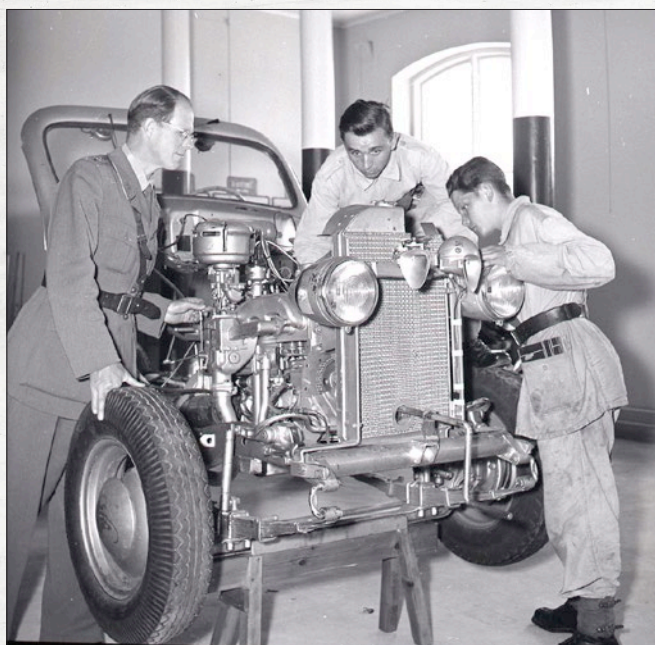
Kungl. Maj:t förordnar, att de militära kyrkoförsamlingarna vid Svea och Göta livgarden, Livgardet till häst, Svea, Norrlands, Upplands och Smålands artilleriregementen, Svea ingenjörkår, Fälttelegrafkåren, Svea, Norrlands och Västmanlands trängkårer samt Skånska trängkåren ävensom garnisonsförsamlingarna i Kristianstad, Malmö och Göteborg skola upphöra från och med den 1 maj 1927.

Vidare bemyndigar Kungl. Maj:t vederbörande domkapitel, respektive Stockholms stads konsistorium och hovkonsistorium, att utfärda erforderliga bestämmelser rörande överförande till territoriella församlingar av medlemmarna i ovan angivna militära församlingar; åliggande det vederbörande regementspastor att intill den tidpunkt, som framdeles varder av Kungl. Maj:t bestämd för upphörande av meddelat förordnande å regementspastorsbefattningen, utföra de göromål, vilka föranledas av omfördälda överförande eller eljest påkallas i anledning av militärförsamlings upphörande.

Därjämte förklarar Kungl. Maj:t, i anledning av vad i avgivna utlåtanden anförts, att vederbörande domkapitel eller konsistorium äger att, där så befinnes erforderligt, till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till föreskrifter rörande förvaring av militärförsamlings kyrkoböcker och andra handlingar ävensom rörande dispositionen av till dylik församling hörande kassor, fonder eller annan egendom.

Lista 1 Sid. 57

1956 skedde modernisering vid T 4. Epoken med hästar hade avslutats i slutet på 1940-talet. Nu utökades antalet bilar vid regementet. Det gamla sjukstallet byggdes om till motorlektionssalar och regementet fick en modern drivmedelsanläggning. Macken fick den heta i dagligt tal.

Kallelse till årsmöte 2022

Kamratföreningen genomför årsmöte torsdagen den 6 oktober med efterföljande middag på Hotell Statt.

Program:

1730-1800 Samling med mingel
Ett glas bubbel serveras

1800-1900 Årsmöte
Föredragningslista på tidningens sista sida

1900-senare Middag.
Till middagen serveras vatten alt lättöl, eller en starköl eller ett glas vin

Anmälan görs genom att sätta in anmälningsavgiften 100 kronor på bankgiro **402-8825** senast **15 september**.

Välkomna!

Inbjudan till minnestund och kransnedläggning vid T4 gravplats

Traditionsenlig kransnedläggning på regementets gravplats på Östra begravningsplatsen i Hässleholm äger rum 2022-12-16 kl 1100.

Efteråt samlas vi för enkel förtäring.

Anmälan om deltagande på tfn 070-5457784 alt mail palf3533@gmail.com senast 2022-12-05

Foto: Uno Nilsson

Inbjudan till gåsmiddag 2022-11-10

Gåsmiddag på Hotell Statt 10 november 2022

Program:

Kl 1830-1900 Samling och mingel
Ett glas bubbel serveras

Kl 1900-senare Gåsmiddag

Till middagen serveras vatten alt lättöl, eller en starköl alt två glas vin

Middagen består av svartsoppa, gås mtbh, dessert och kaffe.

Den som vil ha alternativ i stället för
svartsoppa **skall ange detta i anmälan.**

Anmälan görs genom att sätta in 200 kr på
vårt bankgiro **402-8825 senast 17 oktober.**

Glöm inte ange om du vill ha annat än svartsoppa.

Välkommen!

T4 kamratförenings årsmöte 2022 den 6 okt

Dagordning

- 1 T 4 KF ordförande öppnar mötet.
- 2 Val av mötesfunktionärer.
- 3 Val av två mötesdeltagare att jämte ordf justera dagens protokoll samt att tjänstgöra som rösträknare.
- 4 Mötets utlysning och kallelse.
- 5 Dagordning.
- 6 Årsberättelse över verksamhetsåret 2021.
- 7 Redovisning av föreningens ekonomi 2021.
- 8 Revisionsberättelse för 2021.
- 9 Beslut angående ansvarsfrihet för 2021.
- 10 Bestämmande av årsavgift och omkostnadsersättning.
- 11 Hänskjutna frågor.
- 12 Av styrelsen påkallade frågor.
- 13 Av enskild medlem påkallad fråga.
- 14 Val av: Ordförande för ett år, styrelseledamöter för två år, revisor för två år, revisorssuppleant för två år.
Val av valberedningen för ett år
- 15 Övriga frågor.
- 16 Mötets avslutning.

*Välkomna!
Nils Olof*